

Přehled změn z novely exekučního řádu

Počátkem listopadu (přesně 1. listopadu 2009) nastala účinnost rozsáhlejší novely exekučního řádu (publikovaná jako zákon č. [286/2009](#) Sb.), která si zaslouží pozornost nejen odborné, ale i laické veřejnosti. Novela totiž přináší řadu novinek, které mají zjednodušit a zpřehlednit exekuční řízení. Přenesení administrativní agendy ze soudů na exekutory, spojené s nově získanými kompetencemi exekutorů, by mělo celé řízení urychlit a uživatelsky zpříjemnit pro oprávněného, přestože zároveň dochází k posílení pozice povinného v rámci exekučního řízení. Nicméně až praxe ukáže, nakolik byl záměr zákonodárců naplněn. Podívejme se blíže na nejpodstatnější změny, se kterými se nově můžeme setkat během exekučního řízení.

Zahájení exekučního řízení

Na úvodu otázka zahájení exekučního řízení. Návrh na nařízení exekuce je nyní nutné směřovat přímo exekutorovi, nikoli exekučnímu soudu (ust. § 35 odst. 2 exekučního řádu). Exekutor v návaznosti na návrh oprávněného do 15 dnů ode dne doručení návrhu požádá exekuční soud o pověření provedením exekuce a ten poté nařídí exekuci a pověří exekutora jejím provedením, a to do 15 dnů ode dne doručení žádosti exekutora o pověření provedením exekuce (ust. § 44 exekučního řádu).

Odklad a zastavení exekučního řízení

Rovněž návrh na odklad a návrh na zastavení exekuce se podává u pověřeného exekutora. O návrhu na odklad exekuce rozhoduje exekutor ve lhůtě 7 dnů (ust. § 54 exekučního řádu). V případě návrhu na zastavení exekuce musí exekutor nejprve do 15 dnů obeslat všechny účastníky exekučního řízení, zda-li se zastavením exekuce souhlasí. Pokud se všichni účastníci k návrhu vyjádří kladně, vydá exekutor do 30 dnů návrh na zastavení exekuce (ust. § 55 exekučního řádu). Nedojde-li v obou případech ke kladnému vyhovění návrhu, předá exekutor spis k rozhodnutí exekučnímu soudu (ust. § 54 odst. 7 a § 55 odst. 2 exekučního řádu).

Zmírnění absolutní neplatnosti právních úkonů povinného

Novela dále představuje zmírnění absolutní neplatnosti právních úkonů povinného po doručení usnesení o nařízení exekuce. Jakýkoli právní úkon povinného je totiž považován za platný, dokud se exekutor, oprávněný nebo přihlášený věřitel nedovolají jeho neplatnosti (ust. § 44a odst. 1

exekučního řádu).

Vymezení způsobu provedení exekuce z hlediska přiměřenosti

Zásadní novinkou je jasné vymezení způsobu provedení exekuce z hlediska přiměřenosti, které je nově formulováno vzhledem ke způsobům exekuce na finanční plnění. Novela zakotvuje přednostní použití příkázání pohledávky srážkami ze mzdy a jiných příjmů a zřízení exekutorského zástavního práva na nemovitostech, až poté – pokud vymožené prostředky nepostačují k uhrazení vymáhané peněžité pohledávky – by měla být exekuce provedena prodejem movitých věcí nebo nemovitostí. Přičemž exekutor postihuje pouze majetek v rozsahu, který bezpečně postačuje k úhradě exekvované částky (ust. § 58 exekučního řádu).

Zřízení exekutorského zástavního práva na nemovitostech

Ke způsobu provedení exekuce se rovněž vztahuje další novinka a to zřízení exekutorského zástavního práva na nemovitostech, které může nově exekutor zřídit k zajištění pohledávky (ust. § 59 exekučního řádu). Právní úprava tohoto zajišťovacího institutu je obdobná jako v případě zřízení soudcovského zástavního práva na nemovitostech.

Vyškrtnutí věci ze soupisu

Posílení právní ochrany třetích osob přináší institut vyškrtnutí věci ze soupisu (ust. § 68 exekučního řádu). Tuto novinku lze uplatnit v případě, kdy exekutor uvedl do soupisu věc patřící třetí osobě. Třetí osoba pak může do 30 dnů ode dne, kdy se dověděla o soupisu věci, podat návrh na vyškrtnutí věci ze soupisu. O návrhu na vyškrtnutí věci ze soupisu exekutor rozhodne do 15 dnů od doručení, opožděný návrh na vyškrtnutí odmítne. Souhlasí-li s vyškrtnutím oprávněný, exekutor věc ze soupisu vždy vyškrtně, věc taktéž vyškrtně v případě, kdy vyjde najevo, že povinnému věc nepatří nebo mu patřit nemůže. Vylučovací žaloba dle ust. § 267 o.s.ř. tedy přichází v úvahu až poté, co exekutor nevyhověl návrhu na vyškrtnutí věci ze seznamu. Žalobu je možné podat do 30 dnů ode dne doručení rozhodnutí exekutora. Po celou dobu, tj. od podání návrhu na vyškrtnutí věci ze soupisu, až po případné marné uplynutí doby pro podání excindační žaloby, nelze sepsané movité věci prodat.

Výjimka z generálního inhibitoria

Novelizace přináší rovněž výjimku z generálního inhibitoria. Od její účinnosti může povinný k úhradě vymáhané pohledávky prodat část svého majetku, pokud k prodeji získá písemný souhlas exekutora, oprávněného a všech přihlášených věřitelů, nejméně však za cenu obvyklou zjištěnou na základě znaleckého posudku (ust. § 44a odst. 4 exekučního řádu).

Vyplacení vymožené pohledávky

Díky novele oprávnění nabývají jistotu ohledně okamžiku, kdy jim budou vyplaceny vymožené pohledávky. Novela totiž výslovně stanoví 30 denní lhůtu, v níž je exekutor povinen oprávněnému zajistit výplatu vymožené peněžité částky, pokud plnění převyšuje částku 1.000 Kč, jinak ve lhůtě dle dohody (ust. § 46 odst. 4 exekučního řádu).

Související změny

Posledními dvěma praktickými novinkami, které se přímo netýkají výše uvedené novely, nicméně patří obsahově k tématu exekučního řízení a jeho novelizaci, je zřízení portálu exekučních dražeb a bezplatné poradny v exekuci. Portál dražeb, provozovaný Exekutorskou komorou České republiky (www.portaldrazeb.cz), je speciální portál, kde lze nalézt přehled dražeb nemovitostí vedených jednotlivými soudními exekutory podle exekučního řádu. Nahlížení na tento dražební web není zpoplatněno, na druhou stranu ovšem negarantuje vyčerpávající přehled vedených dražeb, jelikož neexistuje zákonná ani jiná povinnost exekutorů informace o jimi vedených dražbách na portál dražeb zapisovat. Druhou novinkou je zřízení bezplatných poraden pro osoby čelící exekuci. Exekutorská komora se rozhodla realizovat toto bezplatné právní poradenství ve dvou poradnách - v Praze a Brně, s ohledem na hospodářskou krizi a s ní očekávaný nárůst počtu exekucí pro ty, kteří si z finančních důvodů nebudou moci dovolit právní pomoc advokáta.

JUDr. Kamil Šebesta, MBA,
advokát

Mgr. Adriana Kvítková,
advokátní koncipientka

[KŠD ŠTOVIČEK](#)
advokátní kancelář, v.o.s.

CITY TOWER
Hvězdova 1716/2b
140 78 Praha 4

tel: +420 221 412 611
fax: +420 222 254 030

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [10 otázek pro ... Barboru Paclíkovou](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)